

Utredning om fortsatt hälsokontroll för kameldjur och exotiska hovdjur 2018

Bakgrund

Kameldjuren har sedan slutet av 1990-talet blivit allt mer populära i Sverige. Under början av 2000-talet började allt fler få upp ögonen för alpackor och lamadjur, vilket medförde att importerna ökade och samtidigt skapade oro bland landets lantbrukare. Det har under åren inte funnits möjlighet till att få en överblick över var i landet det finns kameldjur eftersom det inte finns något krav på att registrera och märka djuren. Det finns inte heller krav på att ha ett produktionsplatsnummer, vilket också har bidragit till en oro för eventuell smittspridning.

Under 2007 utfördes en undersökning i landet om intresset för en samordnad kamelhälsovård (KHV) där det då fanns möjlighet att dels få en överblick över hälsoläget bland landets kameler, antalet kameler i Sverige och dessutom en chans till att överblicka lokaliseringen av besättningarna i landet. Under 2009 startades så KHV upp, i dåvarande Svenska Djurhälsovårdens regi tillsammans med SVA, och det blev då möjligt att övervaka import och kunna nå ut till djurägare med kameldjur för rådgivning och information samt även att nå ut med information till veterinärer. Anslutningen för djurägare har under åren baserats på ett frivilligt engagemang från näringsens sida.

Under åren som gått, så har allt fler anslutit sig till KHV, vilket har bidragit till ett gott hälsoläge. Samarbetet med SVA och näringen har varit gott och det har uppskattats från näringsens sida men även från fältpraktiserande veterinärer som också har kunnat kontakta både Gård & Djurhälsan och SVA för råd och instruktioner för olika behandlingsstrategier. Dessutom har träckprovresultat och obduktioner kunnat bidra till en kunskap kring de vanligaste sjukdomarna hos kamelider och hur man på bästa sätt kan avmaska och behandla olika åkommor. Dock såg vi en trendförändring under 2017 då ca 20 av de besättningar som varit med sedan starten började säga upp sina avtal och gå ur programmet samtidigt som knappt ett tiotal nyanslöts. Under 2017 erbjöds dessutom två kurstillfälle, som fick ställas in p.g.a. för få deltagare.

Avveckling av KHV under 2018

Med anledning av det svala intresset för kurser och minskade kundantalet, diskuterades att avveckla KHV. För att sondera näringens önskemål och åsikter kring KHV, så sattes en enkät upp som under juni 2018 gick ut till 143 kameldjursägare i Sverige. Enkäten gick ut med ordinarie postgång eftersom vissa av de djurägare som varit, och var, anslutna till KHV inte angivit e-postadresser. Detta resulterade i att tre av enkäterna kom i retur p.g.a. felaktiga adresser.

31 % av de som hade fått enkäten skickade in sina svar. Utifrån svaren kunde det konstateras att de som varit anslutna var nöjda med det som erbjudits i KHV, samt att de var nöjda med nyhetsbrev. Majoriteten av de svarande önskar ha en framtida samordnad form av rådgivning. Från enkäten samt vid telefonmöte med näringen framkom en del förslag på aktörer som skulle kunna ta den rollen, däribland näringen själv (Svenska Alpackaföreningen i samarbete med Claire Whitehead), Distriktsveterinärerna eller SVA.

Näringen, som funderar på att anlita en brittisk veterinär, är medvetna om att detta kanske blir ett av de dyrare alternativen, men de anser att det kan vara värt pengarna med tanke på Claire Whiteheads specialiserade kunskaper inom djurslaget alpacka. Dock bör man ha i åtanke att sjukdomssituationen i Sverige och Storbritannien skiljer sig åt på många plan, både vad gäller antibiotikaresistens, parasitresistens och behandlingsstrategier både med tanke på antibiotikaval och anthelmintika. Dessutom är Sverige än så länge fritt från bovin tuberkulos bland alpackorna, men så är inte fallet i Storbritannien.

Det finns i dagsläget inte något konkret svar på framtidens eventuella kamelrådgivning. Flera aktörer kan tänka sig rollen, men få av alpackaägarna vill betala priset för en sådan tjänst.